

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marți și Vinerea

Corespondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Aplicarea...

E vorba ca ocărmuirea țării noastre să pună în aplicare dispozițiile Concordatului încheiat între Scaunul papal al Romei și Statul român în 10 Mai 1927, votat de senat în 25 Mai 1929 și promulgat în 11 Iunie 1929.

Articolul II din Concordatul menționat prevede, pentru ritul latin, Mitropolia Bucureștilor, cu arhiepiscopia de București și eparhiile sufragane: Alba-Iulia, Timișoara, Satu mare și Oradea mare aequo principaliter, și Iași.

«Prin ratificarea prezentului Concordat — spune articolul II — încetează administrația apostolică, iar teritoriul Oradei-mari trece sub jurisdicția episcopului actual de Satu-mare».

Ce fel de interpretare va primi dispoziția de mai sus? Cum vor fi împreunate eparhiile Satu-mare și Oradea-mare, cu teritoriul acestei din urmă trecut sub jurisdicția episcopului sătmărean?

Așa — după cum se spune — că eparhiile, împreunate sub un episcop, vor avea și mai departe două reședințe, fiecare cu capitolul său de canonici, va să zică cu două capitole, apoi cu

seminariile «necesare» pentru formarea tinerului cler, și cu toate celelalte instituții de până acum, firește tot așa de «necesare».

Eată, pe calea aceasta, un complet și luxos aparat de organizare a unui cult minoritar în două eparhii «împreunate», care astăzi sânt alcătuite din cel mult una sută de parohii; ear bugetul acela, în care principalii contributori cânt cetățeni români ortodocși, va trebui să întrețină și luxosul și complectul aparat într-o vreme, când statul român trece prin uriașe greutăți financiare...

Concordatul conține și de altfel hotărâri dintre cele mai oneroase pentru țară și poporul românesc. Catholicismul și-a asigurat la noi privilegiu, de care nici o altă țară din lume nu l-a învrednicit, — privilegiu acordat în detrimentul bisericii ortodoxe; — astfel, hotărârile concordatului devin și mai oneroase, dacă se adeverește interpretarea anunțată a pomenitului articol, relativ la împreunarea eparhiilor Satu-Mare și Oradea-Mare, unde se va limita numai numărul episcopilor, încolo se păstrează întreg aparatul administrativ și școlar — pentru câteva mii de suflete care trebuie favorizate și întărite toc-

mai la granițele de vest ale țării, — dar, din întâmplare, nu în interesele culturale și naționale ale neamului și patriei românești...

Ținem, prin urmare, să accentuăm din nou greșala ce s'ar săvârși din partea cărmuirii noastre împotriva adevăratelor interese ale statului român, când s'ar înfăptui modul de aplicare ce se pregătește părții amintite din concordatul cu unele dispoziții puțin clare.

Din inițiativa guvernului nostru s'a deschis o listă de subscripție, pentru ca și România să poată veni în ajutorul celor năpăstuiți de inundațiile catastrofale din sudul Franței. Sumele destinate acestui scop urmează să fie vărsate Băncii urbane din București.

Femele la vot. Ziare din capitală fac constatarea îmbucurătoare, că prezența femeilor — pentru prima oară — la alegerile din 14 I. c. în comunele urbane, a contribuit la o îndulcire a moravurilor electorale. În capitală s'a putut observa, că bărbații se sileau a fi politicoși; nici chiar agenții electorali nu mai foloseau cuvintele tari și înjurăturile obișnuite la alte alegeri. Femeile se arată pregătite pentru a participa la viața politică, înfrăurind binefăcător metodele de luptă în viața publică.

UN ANUAR

A apărut Anuarul 65 al Liceului ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov pe al 79-lea an școlar 1928—1929, publicat de I. Moșoiu, director.

Cu începutul acestui an școlar conducerea liceului nostru s'a încredințat, din partea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, dlui profesor I. Moșoiu, confirmat de On. minister al instrucțiunii. Anuarul cuprinde, în frunte, instructive și avântate cuvântări ocazionale, rostite una de noul director (o vom publica în întregime în numărul viitor), alta ținută de p. catihet al liceului, Dr. N. Stinghe. Urmează cronică anului și amănunțite date școlare, din care indeosebi reținem datele privitoare la Societatea Sf. Gheorghe. Anuarul ne spune:

Elevii cursului superior mai formează și societatea Sf. Gheorghe, cu caracter religios moral, pusă sub conducerea profesorului de religie. La 2 Decembrie a organizat o șezătoare populară, la care directorul a vorbit despre «Idea creștină în viața popoului român», iar elevii au contribuit cu declamări, coruri și orchestră. În postul sfintelor Paști, cu ocazia întrunirii grupului religios din Brașov la Sf. Nicolae, corul societății sfântului Gheorghe, instruit cu multă râvnă de profesorul de muzică N. Oancea, a dat un frumos concert religios: «Dumnezeul nostru», rugăciune de D. Cunțan și «Tu cel ce lumea» rugăciune de Milgrove.

În Duminică și sărbători corul liturgic al elevilor, membri ai societății Sf. Gheorghe, condus de elevul Pulca I. din clasa VII-a, a înălțat și

FOIȘOARA

Sărmana preoteasă

Imbrăcată în haina ei de doliu, rătăcește toată ziua pe ulițele satului. Pașii îi sânt rari, pentru că e grea povara gândurilor negre care o stăpănesc. Cu privirile împrăștiate și pierdute în nehotărât, trece fără să caute la fața celor pe care li întâlnește în cale. Chiar de se întâmplă ca cineva să se oprească să încerce a prinde vorbă cu ea, s'o întrebe unde a plecat, ea nici atunci nu răspunde nimic, ci merge înainte. Și, la dreptul vorbind, ce-ar și putea să răspundă, când nici ea nu știe unde a plecat. Au trecut zile multe decând ea nu mai știe ce voește, decând mințea ei fierbe, decând fruntea ei vulește de frânturile rămase aici în urma furtunii...

Lumea privește lung în urma ei, oftează îndurerată și zice: Sărmana preoteasă!

Ateori o văd alergând grăbită până la capătul satului, de unde apoi se întoarce înapoi și cu priviri neastămpărate caută să găsească pe cineva care s'o asculte, căruia să se destăinuiească, să-și povestească durerile. Și poate s'ar mai ușura de povara ce-i apasă pe inimă, dacă și-ar putea povesti necazurile. Dar acum toți se feresc din calea ei, toți îi spun că se grăbesc la cutare lucru, pentru că nime nu are țaria sufletească s'o poată asculta.

Bântuiala necazurilor ce au dat peste ea e mare și, pe ori care întâmplare de fi o povestește, când ajunge cu firul povestirii la momentele duloase, o podidesc lacrimile și aici întrerupe firul povestirii și începe să strige, să blesteme, să urle ca o fiară, să-și muște mâinile, să se bată cu pumnii în piept și peste cap, pânăce privirile i se tulbură asemenea unei ape răscolite de vifor și apoi cade leșinată, borborosind într-una în spuma din jurul buzelor numele părintelui Ioan...

Părintele Ioan? Doamne, ce mai om vrednic era! Bun cu toată lumea ca o binecuvântare cerească. Om credincios și cu dragoste multă față de Dumnezeu și față de oameni. Se născuse par'că anume ca să fie preot. În îndeplinirea datoriei sale puneă atâta suflet, atâta dragoste, atâta înțelegeră, încât toți vorbeau că așa bunătate de preot n'a mai pomenit cineva să fi fost prin părțile acelea. Biserica era totdeauna plină de credincioși, căci slujba lui avea darul să ușureze inimile împovărate și să înșenineze și fețele cele mai întunecate. Trecuse departe peste hotarele satului vestea cucerniciei sale și oameni din toate părțile veneau să-l vadă, să-l asculte slujba și să-i soarbă cuvântul plin de înțelepciune.

I se aduceau spre săvârșire fel de fel de slujbe, pentru că era o credință generală că rugăciunea părintelui Ioan e totdeauna bine primită la Dumnezeu. Și toți aceia cari petreceau o clipă ori mai multe în ju-

rui acestui vrednic preot, se întorceau mângâiați și mulțumiți la casele lor. Așa era părintele Ioan, om bun cu toată lumea, bun în biserică, bun în mijlocul lumii și bun în mijlocul familiei sale. Preoteasa era și ea deosebit de mulțumită cu tovarășia acestui om. În casa lor neînțelegeră, supărare și cearta, nu găseau niciodată loc de odihnă. Prin o minunăție potrivire sufletească trăiau bucurându-se unul de altul și se credeau printre cei mai fericiți oameni. Dar ce scurtă li-a fost această fericire și cât de neașteptat le-au răpit-o dușmani ai părintelui și dușmani ai neamului nostru...

Erau timpurile acelea, când bietul român și mai ales bietul preot românesc nici aer nu putea să respire cât ar fi voit.

Începuse războiul, și stăpânii zilei și asupritorii neamurilor vedeau în jurul lor numai subminători ai împărăției, ai pajurei cu două capete. Fărădelegea pe care își sidiseră stăpânirea,

desfătat sufletele credincioșilor din parohia Sfântul Nicolae. Societatea aceasta are și un început de fond de 1000 lei. —

Pentru propășirea și bunul mers al liceului, profesorii săi, în frunte cu conducătorul așezământului, credincioși tradiției înaintașilor, desfășură o activitate stăruitoare, inspirată de duh creștin, și național, ca să poată da neamului și bisericii forțele morale de care totdeauna vom avea trebuință.

La patimile Mântuitorului

— Meditație —

Toți, cari au luat parte la răstignirea Mântuitorului, au comis fapt urât, dar care se explică prin: neștiința lor. Sfântul apostol Pavel spune, că dacă ei ar fi știut cine era Mântuitorul, nu l-ar fi răstignit.

Isus însuși roagă pe Tatăl Său, să-i ierte, tocmai pentru neștiința lor, căci neștiința i-a împedat să știe ce făceau.

Este evident, că dacă Iuda și Petru ar fi avut cunoștință desăvârșită despre Mântuitorul, nu ar fi avut curajul de a-L părăsi și a-L renega. La fel se poate spune de ceilalți. Nu este de crezut că un: Caiafa, Pilat și Irod, dacă ar fi știut, că se găsesc în fața lui Dumnezeu, ar fi avut curajul trist de a-L condamna, nu este de crezut că acei călăi s'ar fi uitat cu ochi răi la El, dacă ar fi bănuț în El majestatea divină tănuț, o putere infinită și dreptate capabilă de a-i pedepsi.

Erau orbi, nu vedeau în Isus, decât figura unui sărac acuzat; erau amețiți, pentru că după câteva ore, nu-și mai aminteau nimic, din toate câte au văzut, după minunile mari ale Lui, și de toate câte au auzit dela acest învățător.

Neștiința era cauza păcatelor lor — și tot neștiința este cauza păcatelor tale, cu deosebire însă că, neștiința lor este în parte scuzabilă, — pe când la tine nu poate avea scuză.

De aici, înțelege, că ai nevoie să studiezi pe Mântuitorul nostru Isus Hristos, pentru a nu-L vătăma, a nu-L trăda, a nu-L răstigni. Neglijarea lecturilor bune, a meditațiilor și a predicilor, care ținesc a face cunoscut pe Mântuitorul, dă explicarea numărului mare de păcătoși între creștini.

fi făcea să privească cu groază și cu neîncredere viitorul. Și slabi de înger cum erau, au întins lațuri în jurul vieții tuturor intelectualilor români din împărăția nedreptății. În special preoții noștri erau considerați ca trădători, și pentru aceasta erau urmăriți de aproape în toate acțiunile lor. Dragostea și admirațiunea, cu care vorbeau toți despre părintele Ioan, a trezit bănuț și ură în sufletul asupritorilor și din aceasta a izvorât apoi hotărârea criminală.

Într-o noapte, plină de vânt și de nori grei, din cari se scuturau picuri reci de apă, două lovituri puternice isbesc în poarta părintelui Ioan. Vuetul lor a străbătut pereții casei și prefăcut în fior rece ca de ghiață a străbătut cele două inimi din odae. Gândul preotesii în clipa aceea a lămurit rostul unei cucuvele, care mai bine de două săptămâni în fiecare noapte le tulburase somnul cu cântecul ei cobitor.

Loviturile în poartă se repetară, de data aceasta mai multe și mai puternice.

Fetele celor din odae se fugă-

Dacă ai supărat în trecut pe Mântuitorul, mărturisește că ai făcut aceasta, fiindcă ai fost neștiutor, sau ai uitat adevărurile despre persoana Sa, despre viața Sa, și despre iubirea Sa.

Dacă voiești să duci viață religioasă și desăvârșită, caută și ține viu tot ce a învățat Mântuitorul; fii atent, cu sârguință în meditația zilnică făcută cu plăcere, în predicile ce vorbesc de El, căci e imposibil să cunoști cât e de mare Mântuitorul, dacă ți-ai pătat sufletul cu un singur păcat.

Ionel Rafiroiu.

(Din limba italiană).

Convocări

În conformitate cu Regulamentul pentru organizarea despărț. Asociației Clerului, se convoacă adunarea ordinară de primăvară a despărțământului Sf. Gheorghe, pe ziua de Joi 27 Martie 1930 și Vineri 28 Martie 1930, în Sf. Gheorghe. În ordinea de zi se cuprinde și: îndatorirea fiecărui preot de a prezenta conspectul tinerimii dela 14—21 ani, împreună cu raport amănunțit despre cele îndeplinite în 1929 de preot în parohie pentru educația religioasă a acestei tinerimi, pentru organizarea Soc. Sf. Gheorghe, piedecile întâmpinate în cale, activitatea societății etc.

— Conform art. 70 din statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, se convoacă adunarea protopopească a tractului protopopesic Sf. Gheorghe, în sesiune ordinară pe ziua de Sâmbătă 29 Martie 1930, la ora 9 dim. în biserica ortodoxă română din Sf. Gheorghe.

Temnițele din Ucraina sânt pline de țărani întemnițați. Pentru terorizarea sătenilor, cari refuză a se înrola în colectivități agricole și mai bucuros își distrug toate uneltele de muncă, sovietele sporesc mereu numărul sentințelor de osândire la moarte. Țăranii îndârjiți încep a se înarma, cu toate acestea, și în diferite localități ale Ucrainei, cum se vestește din Varșovia, agenții sovietici sânt asasinați, ear casele unor fruntași comuniști sânt incendiate. Comisariatul internelor a ordonat ca sătenii arestați să fie trimiși în Siberia, unde pe vremea regimului țarist erau deportați delincvenții criminali.

beniră ca ceara și tremurau amândoi ca frunza în mijlocul furtunii.

Sub povara loviturilor poarta a cedat, și patru jandarmi au năvălit noaptea în casa unui om nevinovat. Privirile dușmănoase și penele involburate de vânt, umplură și mai mult de groază pe cei doi soți pândiți de primejdie. Iar cele două copilițe, trezite și ele din somnul nevinovat al copilăriei lor, începură să plângă. Le-a îngrozit și pe ele privirea și vorba aspră a străinilor intrați în miez de noapte în casa lor. La mai mult nu se gândeau, căci erau prea micuțe decât să și poată da seama de toată nenorocirea ce le stă în față.

«Popa, gata, iute merge la noi!»

La auzul acestor cuvinte, preotul a înțeles deodată toată tragedia. Două lacrimi amare au început să-i brăzdeze fața, dar n'a mai întrebat nimic, n'a cerut nici o lămurire, n'a încercat nici o justificare, ci s'a pregătit de drum.

Preoteasa, cu hohote de plâns și cu fața plină de lacrimi, îi întreabă rugătoare: «Unde-l duceți, de ce-l duceți, ce a greșit părintele Ioan, ce rău

INFORMAȚIUNI

Dar. Dl inginer Ioan Ionică din Brașov, fost senator, membru al adunării eparhiale și al congresului mitropolitan, a contribuit la restaurarea sfintei mănăstiri Brâncoveanu cu suma de 10,000 lei; după ce în anul 1927 mai contribuise spre acelaș scop cu suma de 15,000 lei. I se exprimă mulțumire.

Bancnotele de 5 și 20 de lei se schimbă cu monete metalice de aceeaș valoare. Retragerea din circulație a bancnotelor de 5 și 20 lei a început cu 15 Martie 1930. Deocamdată ele circulează valabil cu monetele nouă.

Nelegiuiri sovietice. Preotul Walsh, vicepreședinte al universității în Georgetown, înapoiat din Rusia, descrie îngrozitoarele persecuții religioase ale sovietelor. Protoiereul din Perm, cumplit chinuit, fu ars de viu. Alt preot de acolo este aruncat într-o groapă de var, unde se sfârșește în chinurile cele mai grele. Mai înainte d'a fi executat, protoiereul din Iuriev trebu să sufere ca paloșul călăului să i rezeze urechile și nasul. În cercul Voronev fură ucși sute de preoți. Unul dintr'înșii, desbrăcat în gerul iernii și turnat cu apă, se prefăcu într-o columnă de ghiață. Protoiereul, târât în biserică, este spânzurat în fața altarului...

Stărpirea insectelor vătămătoare. Ministerul de agricultură a intervenit pe lângă ministerul de instrucție pentru a se lua măsuri — care se practică și în străinătate — ca în cursul lunii Martie tinerimea școlară să fie întrebuințată la sate jumătate zi pe săptămână la distrugerea omizilor. Se vor da toate instrucțiunile necesare din partea învățătorilor și se va proceda îndată la distrugere a insectelor vătămătoare pomilor și câmpului.

Mare expoziție de cusături și țesături românești, organizată de Centrula Caselor naționale din București, se deschide în saloanele Cercului militar-civil în Sibiu. Expoziția stă deschisă în zilele de 23—27 Martie 1930, între ora 10—1 și 4—8. Intrare liberă.

«Marșul flămânzilor» este numirea, sub care conducerea partidelor comuniste din diferite țări ale Europei se pregătește se organizeze demonstrații, în ziua de 1 Mai. În centrele industriale din Anglia, Franța și Germania.

Birou de orientare. Primim: Asociația licențiatilor academilor de comerț, secția Cluj, pentru a face față cererilor particulare, a organizat un birou de orientare profesională și plasare, și roagă pe colegii, cari nu au ocupație corespunzătoare, sau doresc schimbarea situației, să se adreseze cu date cât mai amănunțite secretarului general al asociației, Cluj, dl **Bozac Aurel**, la Banca Națională.

ȘTIRI LOCALE

Alegerile comunale în Sibiu, în cele opt secții de votare, s'au făcut Vineri, fără incidente. A reușit, cum era de prevăzut, lista național-țărănistă și minoritară, cu peste șapte mii de voturi; lista opoziției a întrunit aproape o mie de voturi. Dintre români sânt aleși dnii: Dr. Lucian Borcia, Dr. Ion Muțiu, Dr. Mihai Velici, Dr. Emil Turcu, David Mohan, Gheorghe Morariu, Octavian Vestemeanu, Dumitru Ursa, Vasile Becan, Aron Pașa, și Ioan Șerban, 11 membri. Minoritarii sânt reprezentați prin 21 membri, între cari 19 sași și 2 unguri.

Teatru. Compania de operă și operetă din București va da, în teatrul sibian, o singură reprezentație, Joi în 20 Martie, ora 9 seara. Se va juca: *Văduva veselă*, cu vestiții artiști dela operă, doamna Sadoveanu și dl Rabega.

— Miercuri, în 26 Martie, ora 9 seara, se reprezintă piesa în 3 acte și 4 tablouri *Marele Duhovnic*, de Vic. Eftimiu, jucată de societarii Teatrului național: Sorana Toșa, Calboreanu și Băltășeanu. Cu decoruri, costume, orchestră dela acelaș teatru.

— Sâmbătă, în 29 Martie, ora 9 seara, se joacă drama în 4 acte *Cel care primește palme*, de Leonid Andreiev, în rolul prim cu dl Ion Manolescu dela Teatrul Regina Maria. — Bilete, la toate aceste reprezentații, se găsesc la Librăria Foala Poporului.

Lichidarea societății cooperativei militare. Se aduce la cunoștință că la Cooperativa militară, sucursala Sibiu, în urma lichidării, până la 1 April a.

(10) MONOGRAFIA bisericii ortodoxe din Crăciunel, protopopiatul Târnavei

de
Pr. Iuliu Moldovan,

din Laslăul mare

(Urmare din Nr. 18).

A murit în 26 Ianuar 1899, bătrân și slăbit, în etate de 80 ani, după serviciu neîntrerupt de 50 ani și regretat de credincioșii săi, pe care în convorbirile particulare îi agrăia cu blândețe: «puil moșului».

După moartea lui Natanail Oprea parohia s'a dat în administrarea parohului din Chezler, Nicolae Manovici. Acesta a fost preot harnic, a ridicat în parohia sa, de oameni săraci, cu multe greutateți biserică nouă, iar în Crăciunel în perioada administrării (1899—1902) a adus în ordine arhiva parohială, neglijată de preotul Natanail Oprea din cauza bătrânețelor lui, și a ridicat în 1900 edificiul de școală, cu ajutorul strădălnicului episcop Ion Goga a Sivilui (zis Ionu Sivilui), a cărui hărnicie n'o pot trece cu vedere fără a o înregistra și la acest loc.

a putut el face cuiva? Dar sbirii se uitau disprețuitori la ea, fără să-i răspundă nimic și zâmbetul ucigașului, îndobitocit în răutate, sclipea în privirile și în fața lor.

I-au smuls apoi bărbatul din brațe cu forța, îmbrâncindu-o pe ea la pământ, și au pornit cu el ca niște fiare răpitoare cu prada vânată...

L-au dus și par'că l-au ascuns în fundul pământului, pentru că timp de mai multe zile, cu toate insistențele, nime n'a putut să afle nimic de soarta părintelui. Abia după o săptămână și jumătate, o gazetă românească aducea știrea scrisă cu litere mărunte și așezată într'un loc mai neînsemnat al gazetei, că vrednicul preot din comuna R., fiind în drum spre oraș, a înebunit în tren. Vestea aceasta a fost desigur o lansare intenționată, preludiul celor ce aveau să vină. Preoteasa și mulți din cei ce se împărtășiră de binecuvântarea și învățătura părintelui, au plecat să-l vadă, să-i ducă fiecare o vorbă bună, un cuvânt de mângăere și încurajare, să ajute și ei din ce și cu ce vor putea. (Sfârșitul urmează).

c. se vând mărfurile și întreg mobilierul cu prețuri mult reduse. Acțiunile membrilor se vor rescumpăra tot cu mărfuri, în valoarea lor nominală.

CARTI ȘI REVISTE

Despre Sf. împărăție, traducere și prelucrare de I. P. S. Gurie, mitropolitul Basarabiei, după episcopul Ilie Miniati, Sfințitorul. Broșura poartă Nr. 27 din Biblioteca Creștinului Dreptcredincios, întemeiată de I. P. S. mitropolit Gurie. Ediția Secției culturale a eparhiei Chișinăului. Tip. eparhială. Prețul?

Pagina pastorală

La Dumineca a treia din post

Textul care formează pericopa evanghelică acestei Dumineci este din Sf. Marcu 8, 34—38. Același text este redat și în ceilalți doi sinoptici cu cuvinte aproape identice: Luca 9, 23—26, Matei 16, 24—27.

Ideea centrală din pericopă este: **mântuirea**, câștigarea sufletului.

Mântuitorul este înconjurat ear de ceata ucenicilor săi și de mulțime, precum vedem din context v. 31, le vorbește despre viitoarea sa patimă și moarte: «Și au început a-i învăța pe el, că se cuvine Fiului Omului multe a patimi, și a se defăima de bătrâni și de arhierii și de Cărturari, și a se omorâ, și după trei zile a învia». Un asemenea lucru nu putea fi priceput de cei ce-l ascultau, iar Petru a dat liber curs protestului său. Mântuitorul însă l-a certat prin cuvintele: «mergi înapoia mea satano, că nu cugești cele ce sânt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sânt ale oamenilor». v. 33. Dacă glasul omului — ce-a răsunat în cuvintele apostolului sanguinic — recomandă fuga de suferință, glasul lui Dumnezeu intruchipat în Hristos ne îndeamnă să alergăm la cruce și să îmbrățișăm suferința, căci prin suferință agonisim lucrul cel mai de preț posibil: **mântuirea**.

Urmează pericopa evanghelică de azi, din care se vede lămurit că pentru a ajunge la mântuire, la viața veșnică, trebuie să urmăm lui Hristos în suferință, să ne purtăm fiecare crucea cu resemnare, să nu încercăm a ne scăpa sufletul de suferință, căci

astfel ni-l vom perde, ci să dăm mai vărtos pradă sufletul nostru pentru Hristos și Evanghelia sa, și astfel ni-l vom mântui.

În norodul care asculta pe Hristos, erau întotdeauna suflete atrase de cuvintele și bunătatea Mântuitorului, dar ne am putea întreba, între ce condițiuni erau gata să-l urmeze? Orce echivoc trebuia împrăștiat pentru aceia mai ales care erau ucenicii lui. Isus a pronunțat deci cuvintele din textul nostru, cari opun așa de puternic existența de aici și cea de dincolo, care obligă și determină pe om să aleagă, mai bine a renunța la veacul de acum, să renunțe la viață, dacă va fi trebuință a renunța la sine chiar, pentru ca Fiul Omului venind întru slavă să nu se rușineze de el. — *Avem aici în câteva cuvinte ascenziunea sufletului către perfecțiunea cea mai înaltă, pe temeiul determinărilor necesare pentru a fi mântuit.*

Scopul doar pe care ni-l propunem în viață este mântuirea, comportarea noastră în așa fel în decursul ei, încât să nu fim stăpâniți nici un moment de teama că vom fi respinși de cel ce se va pronunța în judecător suprem asupra mântuirii. *Căci singură mântuirea importă și lumea întreagă nu poate egala în valoare un suflet mântuit.* Concluzia firească este că trebuie să căutăm a ne mântui sufletul cu orice preț, cu riscul vieții chiar, și pentru a fi mai asigurați pentru aceasta să urmăm cu fidelitate și cu bună nădejde pe acela care va hotărâ asupra sorții sufletului nostru.

Dacă, pentru cei ce urmau pe Hristos în viața sa pământească, orce echivoc a trebuit să fie înlăturat, pentru noi creștinii și învățaceii lui Hristos de azi este la fel. Ca odinioară, nu se poate sluji nici astăzi la doi stăpâni. Societatea creștină de astăzi avizată în așa mare măsură la lume nu-și poate aștepta dela acest veac, fie el cât de progresat și cu o civilizație cât de înfloritoare, — mântuirea. Mântuirea, *binele suprem*, a fost pricinuită de Hristos, și pentru vecii vecilor numai Fiul lui Dumnezeu o poate da!

Pentru a ne face părtași de mântuire, trebuie să ne împrietenim cu Hristos, această înfrățire cu el se întâmplă prin renunțarea la noi și la lume, căci: «ce ar folosi omului de ar dobândi lumea toată, și-și va perde

sufletul său». Vrem mântuire, dobândirea sufletului nostru? Să alergăm la cruce, să îmbrățișăm suferința, să nu ne rușinăm de Hristos.

Gheorghe Secaș
profesor de teologie.

Isvoarele predicii

(Prelucrare după Mayenberg op. cit.)

Isvoarele oratoriei duhovnicești trebuie să toarne apele cele vii ale cuvântului lui Dumnezeu în predică.

Greșala de căpetenie a predicatorilor din zilele noastre este tocmai faptul, că sânt prea puțin *adâpate* la isvorul de origine. — Literatura predicatorială este desigur de importanță deosebită pentru preotul predicator; dar oratoria sacră ar ajunge la un punct mort, dacă predicatorii nu ar fi bine familiarizați cu primele și nemijlocite isvoare ale revelațiunii. — Nu e tot una când bei apa la munte din isvor, sau aceeaș apă adusă prin canal în oraș la sute de km. Apa din canal nu va avea nici când gustul proaspăt și înviorător al apei dela isvor.

Isvoarele oratoriei sacre sânt în cea mai mare parte cunoscutele isvoare ale teologiei peste tot. Aceasta nu însemnează ca omiletica să treacă pe lângă ele cu câteva cuvinte seci.

Această disciplină are mai curând datoria, să expună acele isvoare în lumina-i proprie, pentru a împrieteni cu ele pe teolog și predicator, să-i facă să le iubească, să și le însușească și să le fructifice.

Pe lângă obișnuitele isvoare ale teologiei (Sf. Scriptură, Tradiția etc.) s'ar mai putea socoti și alte chestiuni ca isvoare ale oratoriei bisericești, d. ex. viața religioasă, experiențele de păstorire, așa de necesara cunoaștere a poporului etc. Acestea din urmă cad însă pe al doilea plan.

Vom trata în primul rând numai ceea ce poate fi numit în întregul și propriul înțeles al cuvântului isvor al cuvântului lui Dumnezeu și al vestirii acestui cuvânt. Însemnăm deci ca isvoare ale oratoriei duhovnicești:

1. Sf. Scriptură.
2. Sf. Liturgie și cărțile liturgice.
3. Operele Sfinților părinți.
4. Hotărârile sinoadelor ecumenice și particulare.
5. Știința teologiei cu toate ramurile ei.

6. Literatura ascetică și viețile sfinților.

7. Literatura predicatorială din toate timpurile.

8. Mărturisirea Ortodoxă, ca învățătură pozitivă a Bisericii.

ad 1. Sfânta Scriptură:

Dacă socotim Sf. Scriptură ca întâiul isvor al predicii, înțelegem aceasta în întregul înțeles al cuvântului. Vom considera aici Sf. Scriptură nu numai ca locul prin excelență al inspirației omiletice, ca isvor de documentare teologică și omiletică; este ea fără îndoială și acest lucru, este însă mai mult decât atât. Ea va trebui să influențeze întreaga predică, nu numai dovezile care le aduce; e chemată să dea întregii cuvântări putere, caracter, sfințire, popularitate, ființă practică, conținut, frumusețe, bogăție și succes.

Sf. Scriptură ca primul isvor de inspirație omiletică se întemeiază pe următoarele considerațiuni:

1. În ființa și felul ei de-a fi Sf. Scriptură este pentru predicator carte inspirată de Sf. Duh.

2. Sf. Scriptură este cuvântul lui Dumnezeu: conține însă nu numai cuvântul lui Dumnezeu.

3. Sf. Scriptură este o sumă și un compendiu al întregii descoperiri, cu toate că nu poate fi considerată ca singurul isvor al credinței.

4. Sf. Scriptură nu este un sistem abstract de doctrină, ci o imagine — făcută de Dumnezeu — a religiei ca fapt și istorie în carne și sânge, plină de viață și nuanțe.

5. Sf. Scriptură este tipul lui Isus Hristos, cartea despre El, care constituie tema principală a predicării ortodoxe.

6. Sfânta Scriptură este isvor nesecat pentru îmbogățirea și adâncirea ideilor noastre religioase și morale.

8. Sfânta Scriptură este colecție mică de portrete remarcabile.

9. Sfânta Scriptură este isvor de predicare simplă, vioaie, proaspătă și populară.

Asupra celor afirmate în aceste puncte ne vom oprî și vom stărui, în cele ce urmează.

Gheorghe Secaș
profesor de teologie

Acest episcop, om bătrân ca de 65 ani, tipul românului harnic, isteț, speculativ și neobosit a ridicat actualul edificiu de școală, iar mai târziu casa parohială, făcând o adevărată jertfă pentru îmbunătățirea materială a parohiei. A trebuit să îndure greutatea adeseori peste puteri, până când a ridicat zidurile.

Capital de bani nu era, poporul sfâșiat în partide și neobișnuit cu jertfe pentru scopurile publice, sărac și cu un hotar slab, necomasat și nerațional lucrat și mai pe urmă sărăcit de bănci, — așa încât pentru un împrumut de 10 cor. își da pământul zălog, — și totuși școala trebuia edificată, căci altfel era amenințată cu închidere. Stăruințele se înteeau din toate părțile, cu deosebire repausatul preot din Rășinari, Iosif Goga, fiu al acestei comune, venind vara la moșia sa dela Crăciunel, stăruia neîncetat pe lângă popor să-și zidească școala corespunzătoare, punându-le în vedere și ajutoare din partea P. V. Consistor arhidiecezan. Astfel cu materialul de cărămidă ce-l avea biserica, prelucrat de mai înainte an de

an din venitele dela colindat, plus alte 4000 bucăți procurate pentru fondament dela țigăria lui Benedek Márton din Cetatea de baltă, și cu ajutorul de 800 cor. acordat bisericii din fundațiunea «Șaguna», în primăvara anului 1900, episcopul Ion Goga a început lucrările, dându-se edificiul gata în luna lui August acelaș an.

Aproape întreg materialul s'a procurat acolo dela negustorii de fer și lemne Oberth și Schuster din Mediaș, cari mai târziu au improcesuat biserica pentru neachitarea la termen adatoriilor. S'au făcut repartizioni pe popor, dar nu s'au putut încasa la timp, biserica nu avea nici un ban adunat, fondurile de bucate și vin epuizate și totul trebuia făcut din jertfa poporului.

În 2 Februar 1902, intrând scriitorul acestei monografii ca paroh în Crăciunel, am aflat biserica într-o stare deplorabilă, poporul învrăjbit și împărțit în partide, din cauza datoriilor pentru zidirea școlii. Eram improcesuați de toate părțile, de creditori pentru fer, lemne și var, cu spese advocațiale, care trebuiau achi-

tate în scurtă vreme. Ca să ieșim din încurcături, am făcut repartizioni nouă pe popor, deși cele dintâi nu erau încasate decât în parte, și intervenind și la P. V. Consistor, am ridicat un împrumut de 800 cor. din fondurile arhidiecezane, și astfel am împăcat pe creditori.

Nefiind încă plătită datoria pentru școală la fondurile arhidiecezane, în a. 1905 am demolat și vechea casă parohială rămasă de preotul Natanail Oprea, și tot în primăvara aceluși an am prelucrat pe spesele mele 28 mii cărămidă, iar biserica alte câteva mii, ca să edificăm și casă parohială nouă. Iar pentru a ușura poporul de sarcini prea grele, am servit și ca învățător, donându-mi salariul în scopul zidirii caselor. O parte din acest salariu s'a încasat, alta nu. Cu puținul ce aveam însă în primăvara anului 1906 s'a început zidirea, care s'a pus cu chiu cu vai sub coperiș.

Împiedecându-ne de nou de lipsa capitalului — venitele bisericii din arendă cifrându-se anual la abia câte 12—14 cor. de altă parte dato-

ria la Sibiu trebuia regulată și toate cheltuielile și sarcinile bisericii, între care și susținerea învățătorului cu salariu ridicat la 600 cor. se acopereau tot numai din repartizioni, de care poporul nu prea număros și sărăcit de multe cauze pe care nu le mai amintesc aici, a început a se îngrozi, — finalizarea caselor s'a amânat până la a. 1909. Abia în acest an ni-a succedat să ne acoperim toate datoriile școlii și să dăm și casa parohială gata prin lucrarea zidarilor frații: Toader Șerban și Iacob Șerban lui Sandu din Crăciunel, și după stăruințele depuse de neobositul și vrednicul de amintire Ion Goga a Sivolui.

După socotelile finale, zidirea școlii afară de materialul de cărămidă și nesocotind nici zilele de lucru cu carul și ca palma, a costat 2000 coroane.

Zidirea caselor, necomputând cărămida și prestațiunile de lucru, a costat aproximativ 800 coroane.

Citiți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

„FRUMOASA“ Intreprindere industrială de lemne s. a. din PETREȘTI

Convocare

Domnii acționari ai s. a. «FRUMOASA» intreprindere industrială de lemne din Petrești, prin aceasta se convoacă la

a VI-a adunare generală ordinară

care va avea loc la sediul Societății în Petrești în ziua de 15 Aprilie 1930 la ora 3 p. m. cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Bilanțul pe anul 1929, raportul consiliului de administrație și al comitetului de cenzori, darea absolutului.
3. Distribuția profitului net.
4. Fixarea jetoanelor.
5. Alegerea întregului consiliu de administrație și a comitetului de cenzori.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari vor să participe la adunarea generală, sunt invitați a depune acțiunile la casieria societății din Petrești cel puțin cu 3 zile înainte de adunare.

Petrești, la 10 Martie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Activa	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1929.	Pasiva	
Casa în numerar	22,620.—	Capital societar	900 000.—
Fabrica de cherestea și instalațiuni	886,424.—	Fond de rezervă	69,124.—
Imobile	100,000.—	Rezervă specială pentru creanțe dubioase	197,159.—
Inventar	1.—	Cauțiuni	2 060.—
Marfă fasonată	4,640 860.—	Creditori	7,576,196.—
Lemn rotund	180,954.—	Beneficiu:	
Lemne de foc	26,500.—	Report din anul 1928	7,307.—
Materiale de uzine	28,238.—	Ben. net din anul 1929	177,989.—
Debitori	3,044,238.—		185,296.—
	8,929,835.—		8,929,835.—

Cheltuieli	Contul Profit și Pierdere	Venite	
Cheltuieli generale	789,377.—	Report din anul 1928	7,307.—
Amortizări	115,185.—	Beneficiu brut	1,173,878.—
Abscrieri pentru fondul creanțelor dubioase	91,327.—		
Beneficiu:			
Report din anul 1928	7,307.—		
Ben. net din anul 1929	177,989.—		
	1,181,185.—		1,181,185.—

Petrești, la 31 Decembrie 1929.

Pentru contabilitate: Toma Preiss m. p.

DIRECȚIUNEA:

Augustin Höcker m. p. președinte Victor Herzfeld m. p. Dr. Aurel Muntean m. p. Dr. George Măcelar m. p.
Dr. Lionel Blaga m. p. Dr. Ion Onișiu m. p. Dr. Emanuil Stern m. p. Dr. Petru Nicolaus m. p.

Verificat și găsit conform cu registrele.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

(30) 1—1

Petrești, la 14 Martie 1930.

Ioan Rebeaga m. p. președinte

Aurel Bojitia m. p.

Leo Ban m. p.

Pictură pentru biserici

Subsemnatul pictor academic iau în intreprindere lucrări din branșa picturii în stil bizantin și repar picturi vechi cu prețuri potrivite și în condiții artistice ireproșabile. În atelierul meu se găsesc tablouri și icoane bisericesti artistice.

Am pictat și reparat biserici și posed certificate de apreciere din partea Onoratei comisii a monumentelor istorice.

Primesc lucrări în orice timp și la cere-mă mă deplasez în locurile unde e trebuință de pictură și de reparații interioare de biserici.

Pictor:

ILIE CHIDU
profesor de desen

(29) 1—3

Sibiu, Piața Regele Ferdinand Nr. 2

Nr. 93/1930.

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Boz, protopopiatul Mercurei, se publică concurs nou, cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform fasiunii din coala B.
2. Venitele stolare uzitate în tract.
3. Dela 60 familii câte (1) ferdelă cucuruz și o zi de lucru.

Cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc din Mercurea, județul Sibiu; iar candidații se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial.

Mercurea, la 15 Februar 1930.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot și lecții de înot

Pentru bărbați:

Luni: închis
Marți: dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Miercuri: dela 8—10 ore a. m.
Joi: dela 8—10 ore a. m.
Vineri: dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă: dela 8—10 ore a. m.
Duminecă: dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni: închis
Marți: dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Miercuri: dela 10—12 ore a. m.
Joi: dela 10—12 ore a. m.
Vineri: închis
Sâmbătă: închis
Duminecă: dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara pr. ur.
Miercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Duminecă: dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aer cald

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Miercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: închis
Vineri: închis
Sâmbătă: dela 8—12 ore a. m., dela 1¹/₂—5 p. m., dela 5—7¹/₂ ore seara prețuri reduse
Duminecă: dela 7—12 ore a. m. prețuri urcate

Pentru femei:

Băi de abur și de aer cald

Luni: închis
Marți: închis
Miercuri: închis
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Vineri: dela 1¹/₂—5 ore p. m. dela 5—7¹/₂ ore seara prețuri reduse
Sâmbătă: închis
Duminecă: închis

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Miercuri: dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Vineri: dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Duminecă: dela 7—10 ore a. m.

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Miercuri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Joi: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Sâmbătă: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Duminecă: dela 10—12 ore a. m.

BĂI DE PUTINĂ

Luni: închis
Marți: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Miercuri: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Duminecă: dela 7—12 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României
DR. MIRON CRISTEA
Inalt Regent

OMUL ȘI FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericești române ortodoxe contimporane

de
ION RUSU ABRUDEANU
Volumul I

Prețul Lei 500.—, plus spese postale Lei 20.—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Călăuza agricolă

de prof. **D. Comșa**, notarăt cea mai de seamă, practica, îndemănatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I Economia câmpului e 90 lei, tomul II Pomăritul și Vieritul 50 lei și tomul III Legumăritul și Florăritul 60 lei. Tus trele tomurile, broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandație 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. D. COMȘA în Sibiu sau Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite prețul de mai înainte sau cu ramburs.

Editura și tipar: Tipogratiei arhidiecezane.